Székesfejérvár, 1903. X. évfolyam, 147. szám. Csütörtök, december 24.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló“ cim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Glória.

Szent karácsony! Bübájos ünnep. Hittel, csodával, varázszsal tele.

Várva-vártuk jöttöd, érkezésed örvendező szivvel köszöntjük ma, hogy *érezzük*, itt vagy ujra. Nem az idők járása tanit meg rá, nem a kalendárium jelzése mondja meg nekünk. Megsúgja szivünk szent rajongása, amely megsejti a csodás erejű betlehemi csillag fényében s az éjféli misére hivó harang szavából, templomba világitó mécsesek imbolygásából és a pásztorok énekéből kiérzi ittlétedet megváltásnak, szeretetnek ünnepe.

Szép vagy, szép vagy szent karácsony! Gyönyörködve, hálálkodva, megilletődve fogadjuk szomjas szivünkbe szent hangulataidat.

— *Békétlenek vagyunk!*

A társadalom harcba szállott Istenével. S ezért ellenségeskedésbe jutott önmagával.

Békés, csendes együttmüködésre, alkotásra rendelt erőit kiméletlen tusákra pazarolja, áldatlan visszavonásban, meddő torzsalkodásban meriti ki. Nem parlamenti küzdelmeket értünk itt, hanem lelkek és világnézetek harcára gondolunk. Kivész ez örökös csaták tüzében és zajában a *keresztény társadalmi rend ellenségeinek szivéből* az irgalom, a belátás, sőt maga a *tisztesség* is.

Mérgezett nyilak suhognak az oltárok felé. Pedig Krisztus lándzsával átdöfött szivében kárt nem tehetnek. *És az Ő szolgáit ki nem irthatják.* Száz másik lép egy elhullott helyébe. A családi tüzhely fölött is vészes felhők tornyosulnak. Bünös kezek ki akarják oltani a mécsest, a melyet asszonyaink a Boldogasszony képe előtt gyujtanak s a házi tüzhely őrző angyalának szárnyát akarják szegni. Jól tudják, hogy a *hitélet egyik leghatékonyabb munkása a nő* és kivált az édes anya. Azért akarják kiirtani a gyermek lányok, az arák, a hitvesek és anyák szivéből a hitet. Hogy hitükkel lelküket is megöljék. És test maradjon csupán bennük Vágy és vér.

Kinos, kegyetlen harca ez az esztelen *szabadkőmives gőgnek* Isten, az Ő egyetemes anyaszentegyháza és az Ur vallása, a kereszténység ellen.

Dőre és haszontalan küzdelem, de kártevéseiben mégis irtóztató. A nyomában járó ridegség és önzés szüli a napról napra fokozódó osztálygyülöletet, a folytonos társadalmi válságokat, a melyeket ma már, sem pusztán társadalmi alapon, sem hangzatos teoriákkal megoldani nem lehet. A szociális kérdés rendezésére gazdaságilag tömörülnünk kell, de ennek a *gazdasági szervezkedésnek oda kell állnia a kereszt alá.* Ott fakad a béke, ott születik egyenlőség.

Békétlenek vagyunk. Gyülölködő, rosszindulatu emberek járnak közöttünk. Tedd őket, tégy mindnyájunkat jóakaratuakká és add meg nekünk Betlehem Szülötte a békességet.

— *Eltévedtünk.*

A jó utról meg ujra letértünk. Földi nagyságok kegyét hajhászsza a világ s benne mi is mulandó kincsek ásásával fárasztjuk szivünket De feleszmélünk most a megtestesülés napján. Tudjuk, érezzük, nem jól van, nem lehet ez igy. Jelölj nekünk irányt, mutasd meg az igazi utat szépragyogásu betlehemi csillag. Ahová a pásztorokat, napkeleti bölcseket elvezetted egykor, vezess el minket is oda, a kisded Jézus jászolához.

— *Elfáradtunk.*

Szivünk örökös küzködésében, vergődésében elfásult Sebeink hegedésekor elszálltak belőle az álmok, az ábrándos vágyak és velük együtt szállott el a bizalom is, a reménység is, a törekvő munkakedv is. Megcsalódtunk bennük, vagy elvesztettük, akiket szerettünk, ellenünk fordultak, akikért szenvedtünk, kigúnyoltak bennünket, akiktől vigasztalást vártunk.

Elfáradtunk. És most jól esik megpihennünk a betlehemi istállóban, ahol lelkünk ujra kibontja megtépett, begyógyult szárnyát. Ujra bizunk, ujra remélünk. Mintha nem is a régiek volnánk. Jóságos,

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Jézuska.

Magasságos mennyben
De nagy fényesség van,
— Emberi szem gyönge, káprázik beléje, —
Káprázatos fényben
Csodaszép kis gyermek,
Pelyolatnál tisztább kicsiny köntöskéje . . .

Pirinkó kacsóit
Ölelésre tárva,
Úgy lebeg le lassan magasságos mennyből,
Angyalok mögötte
Szállnak hosszú sorba',
Ajkukon bübájos, édes ének csendül.

És amerre elszáll,
— Istállócska felé —
Hóborított ágak kivirulnak szépen,
Lombbaborúlt ákác
Szüzfehér virága
Illatozék szerte fagyos téli éjben . . .

Léhner István.

Magyar Remekirók.

IV. Sorozat: Kurucz költészet; Kisfaludy Sándor munkái, I. köt.; — Széchenyi István gr. munkái, I. köt.; — Vörösmarty Mihály munkái, IV. köt.; — Tompa Mihály munkái. II. köt.; — Kiadja a Franklin Társulat, Budapest, 1903.

Az a nagy és értékes gyüjtemény, melyben a *Franklin-Társulat* összegyüjteni vállalkozott a magyar nemzeti géniusz legjelesebb alkotásait, ismét öt szép kötettel gyarapodott. Kapóra jelent meg a *„Remekirók“* e negyedik sorozata éppen Karácsony előtt: Mert a ki könyvet szokott ajándékozni annak, a kit szeret vagy becsül, — s ilyenek sokan vannak — bizonyára nem talál maradandóbb becsü könyveket a *„Magyar Remekirók“*-nál.

Ennek a negyedik sorozatnak, a Kisfaludy Sándor, a Vörösmarty és Tompa munkáinak egy-egy kötetén kivül, két igen nevezetes, szinte azt mondhatnók: egyetlen kötete van. Az egyik: a *Kuruc költészet*, s a másik a *Széchenyi István* gróf válogatott munkáinak első kötete. Mind a kettő régen érzett hiányt pótol irodalmunkban, s épen ezért különösebb figyelmünkre érdemes.

A *Kuruc költészet* — talán mondanunk se kell — a magyar nemzet szabadság-kultuszának hű tükre, s egyuttal a Rákóczy és Thököly dicsőségének emléke. A mióta Thaly Kálmán, a kuruc kornak fáradhatatlan buvára, és az ő nyomán Toldy és Erdélyi, a két jeles irodalom-történetiró, fölkutatták és közreadták a vitézi énekek és elegyes dalok gyüjteményét, egyre jobban bebizonyosodott, hogy a „kuruc költészet“ voltaképpen nem izolált fejezet irodalmunk történetében, hanem alkotó része, illetőleg láncszeme annak a népies magyar költészetnek, mely a századok során soha meg nem szakadt, hanem egyre élt és fejlődött. „Egyrésze a történeti népköltészetnek — irja Erdélyi Pál, a kötet ösmertető előszavában: — harminc-negyven esztendőnek (1670—1711) költői formában való megnyilatkozása. Nem önálló, hanem ez idő szerint a legjobban képviselt és ismert fejezete a népi költészet történeti fejlődésének“.

Váltakozva csendül meg a *„Kuruc költészet“*-ben, a hol dicsőségesen fölragyogó, hol veszedelmes zátonyra jutott szabadságnak az ujjongása és keserűsége, a szerint, a mint a Rákóczy fegyverei győztek, vagy vereséget szenvedtek. Ettől kezdve azonban, miután a szabadság ügye elveszett, csupa fájdalom sir a török sip, vagy a magyar tárogató hangján s a szerencsétlen ország állapotát semmiféle korfestő rajz nem jellemezhetné hivebben, mint a kötetnek utolsó előtt dala, melyet ide iktatunk:

Rákóczy, Bercsényi! Nagyogó vitézek!
Napkelet tájról fegyverre kelének,
És, a mint fölkeltek, fohászuk égbe szállt:
„Segits meg, Istenünk, harcaink hevén át!

Segits meg, Istenünk! És Te, Szűz Mária,
Hogy el ne pusztuljon magyarok hazája!
Magyarok hazája, oly dicső volt hired,
Hogy aranyalmának neveztek el téged.“

Mai lapunk 10 oldal.

00000155

átalakitó varázslatban élünk. Megbocsájtani akarunk és szeretni akarunk és élni akarunk ujra. Élni hitben, malasztban, lélekben Küzdeni, tűrni, szenvedni, — dolgozni Eszmények, magasztos célok felé haladni fáradtságot, lankadástnem ismerve.

Ezt akarjuk.

Szivünk a szeretet melegségét érzi a rozoga istálló hidegében. Erő, életkedv lüktet ereinkben. Belénk sugározza a szalmán fekvő, nem biborban, de rongyokban született istenember fejének glóriája.

Szent karácsony! Bűbájos ünnep. Hittel, csodával, varázssal tele. Várva-vártak jöttöd, érkezésed örvendezve köszöntjük. Békét hoztál a *békétleneknek*. Irányt-jelölő, utmutató hitet az *eltévelyedetteknek*. Biztató reménységet, éltető szeretetet az elcsüggedt, *elfáradt szivéknek*.

Áldás, dicséret és hála Néked, világmegváltó, Dávidnak véréből, tiszta Szűz méhéből ma született betlehemi Isten: Jézus Krisztusunk. Karácsonyi himnuszok zsongnak fülünkben s megtisztult lelkünk alázatában, megilletődött szivünk szent rajongásában térdre hullva, angyalok karával egybehangzóan zengjük dicséretedet.

Glória. Dicsőség mennyben az Istennek!

Dr. Helvey Lajos.

UJDONSÁGOK.

— **Előfizetőinknek és olvasóinknak szivünk mélyéből boldog karácsonyi ünnepeket kivánunk.**

— **A karácsonyi ünnepi szent mise** a székesegyházban a szokott időben 9 órakor fog megtartatni. A szent beszédet megyéspüspökünk dr. *Városy* Gyula fogja mondani s ő celebrálja fényes segédlettel a szent misét.

— **Az árvák jótevői.** Az árvaházi karácsonyfára a következők adakoztak: Erzsébet Amália főhercegnő 50 kor., gróf Pappenheim Sándorné, dr. Városy Gyula, Szuborits Jenő, Kempelen Imre, Felmayer István és fiai cég 20—20 kor., Wensee bárónő udvarhölgy, Madaras Lipótné, a Cistercita rend, Lakatos Károlyné, Károly János, K. Horváth István, Sommer Mór 10—10 kor., Knazovitzky Béla 8 kor., Amon Julianna, Számmer Imréné 6—6 kor., Kuti Márton, Pápay Nándor, a városi számvevőség 5—5 kor., Szögyény-Marich Julia, Végh Ferencné, Deutsch Manó, N. N. 4—4 kor., Heckenast Kálmánné, Császár Nővérek, N. N, Lasits Istvánné 2—2 korona. Egyéb ajándékokkal, másrészt a karácsonyfa feldiszitéséhez hozzájárulni sziveskedtek: Erzsébet Amália főhercegnő 18 drb. csinosan kötött „Forgó Bácsi" kis lapjával; a Szt. István társulat többféle imakönyvvel és számos kis népirattal; Rigler József Ede (Bpest.) küldött számos iskolai tan- és iró szereket és karácsonyfa diszt; Topics József (Budapest.) 38 klg. makaroni tésztát, Bogyai Andor almát és karácsonyfára való diszt, Piski László karácsonyfadiszt, és végül Knazoviczky Béla hasznos ruha darabokat adományoztak.

— **Igazgatók.** A székesfejérvári iskolaszék ma délelőtt ülést tartott, melynek egyedüli tárgya a polgári és elemi iskolák igazgatóinak megválasztása volt. Az előbbi állásra Macskássy Rózsa k. a., az utóbbira Szirbek József választattak meg. Több pályázó nem is volt. Tehát nekik is meg van a karácsonyi ajándékuk. Gratulálunk!

— **Karácsonyi ünnepélyek.** *Nagy-Lángon* és *Csőszön* az iskolás gyermekek a *Zichy*-család kegyessége folytán, mint minden évben bőséges karácsonyi ajándékokban részesültek. A jószivü főrangu család meleg téli ruhákkal és egyéb ajándékokkal lepte meg a nagyrészt szegény családok gyermekeit.

Velencén — mint levelezőnk értesit — ez évben is pompás ajándékokkal megrakott karácsonyfában gyönyörködtek az ovoda növendékei. A szegények a Meszlenyi jóságáért áldják a kis Jézust.

Pázmándról értesülünk, hogy ott a szent Antal kenyeréből karácsonyi ajándékul 100 korona jutott a szegényeknek.

— **Szobormegáldás.** A szomszédos Pákozd község hithű katholikusainak sokáig emlékezetes ünnepük volt e hó 20-án, azaz vasárnap. *Sterbeczky* István plebános csak a közelmultban közadakozásra hivta fel hiveit, melynek kielégitő fényes eredményeként ma már a B. Szüz s Szent Antal szobra fokozza a hivők buzgalmát sékesiti a pákozdi templomot. A szobrok ünnepélyes megáldása vasárnap volt. Fényárban s virágdiszben uszott a templom, melyet a hivők sokasága zsufolásig megtöltött. A szobrok megáldása után körmenet volt, majd a „Te Deum" eléneklésével adtak hálát a hivek az Alkotónak, hogy régi óhajuk immár teljesült. Végül *Sterbeczky* István plebános lendületes, szép beszédet intézett hiveihez, akik egy magasztos szép ünnep emlékével hagyták el az Úr hajlékát.

— **Rémhir.** A fővárosi lapokból olvassuk, hogy Bécsben tegnap óriási megdöbbenést keltett az a hir, hogy Kossuth Ferencet, Kossuth Lajos fiát valaki Budapesten főbelőtte. A részvét általános volt s különösen a mostani kuszált politikai helyzetben pótolhatlan veszteségnek tekintette mindenki. Csakhamar aztán megnyugodott a jó bécsiek szive, mert kitünt, hogy a hir csak kacsa, a melylyel őket agyonrémiteni akarták.

Mi ellenkező és pedig igen jó forrásból veszszük a hirt, hogy Tisza Kossuth Ferencet legközelebb belső titkos tanácsossá kivánja kineveztetni.

— **Bál a Vizivárosi templom javára.** A Felsővárosi és Vizivárosi kath. kör a szépet és a kellemeset a hasznossal összeegyeztetni kivánván, a jövő hó 16-án saját helyiségeiben az épitendő Vizivárosi templom javára nagyszabásu bált rendez. Azt hisszük, hogy a siker még az eddigi mulatságokéit is felülmulja s különösen szivesen fog a közönség felülfizetéseivel hozzájárulni a nemes cél emeléséhez.

— **Karácsonyi estély.** A székesfehérvári kath. legényegylet valóban szeretettel öleli keblére tagjait s ezt kétszeres örömmel teszi a szeretet ünnepén Összegyüjti tagjait, hogy nemes szórakozást nyujtson s még ebben is megszentelje munkásságukat. E magasztos intenció vezérelte a kath. legényegyletet, midőn elhatározta, hogy f. hó 26-án este 8 órakor karácsonyi estélyt rendez a következő gazdag műsorral:

A nemzethez. Irta Petőfi Sándor, szavalja **Háden** János.

A ki mer, az nyer. Irta; Murai Károly. Előadják: **Dorner** Irén k. a. és **Igari** Béla.

Csáki Lóra. Dengi Jánostól, szavalja **Igari** Mariska k. a.

Árvalány. Szavalja **Szaller** Etelka.

Potyajegy. Irta Gabányi, előadja **Hermann** József.

Koldus ének. Irta Arany János, szavalja **Szabady** István.

Asszony szeretnék lenni. Monológ, irta Gabányi. Előadja **Ocsipa** Mariska k. a.

Krácsonyi hangulat. Irta és felolvassa **Bilkei** Ferenc másodelnök.

Tót tánemester. Monolog Gabányitól. Előadja **Bugyi** István.

Élőkép. Szent József és az iparosok.

Karácsonyfa kiosztás.

Az estyély 8 órakor veszi kezdetét. Belépőidij: személyjegy 30 fillér, családjegy öt személyig 1 korona.

— **A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület** *Haranck* József polgármestert igazgató választmányi tagnak választotta meg s igy a város mint alapitó tag most már az igazgató választmányban is képviselve van.

— **Katonazene.** Szombaton, azaz f. hó 26-án ismét hangversenyt tart a *honvédzenekar* gazdag műsorral a Kossuth-utcai *Otthon*-kávéházban.

Az alma lehullott, csutkája van csak meg,
Mióta az ország labanczczal tele lett;
Magyarok hazája, aranyos szép alma,
Ki téged őrizett, hideg hant takarja.

A „Kuruc költészet" a „Magyar Remekirók"-nak minden esetre egyik legszebb és legértékesebb kötete.

Ugyanezt mondhatjuk a Széchenyi István gróf munkáinak első kötetéről is, melyet Berzeviczy Albert rendezett sajtó alá. A hosszú bevezető tanulmány, melyet a kötet élére irt, talán a legértékesebb azok közt, melyeket valaha „a nemzetébresztő legnagyobb magyar"-ról irtak. Meglátszik rajta, hogy nemcsak szereti Széchenyit, hanem alaposan ismeri mind lelki és kedélyvilágát, mind politikai és társadalmi munkásságát is. Sikerrel védi meg ama nem régiben támadt tendenciózus törekvés ellenében, mely szeretné fölháldozni Széchenyi nagyságát a Kossuth-kultusz oltárán, s igen helyesen jegyzi meg, hogy nemzeti pantheonunk mindkettőt — Széchenyit is, Kossuthot is — csonkitatlan nagyságában fogadhatja magába egymás mellett is; mert „az, hogy működésük egy időben ellentétes volt, nem csökkentheti annak a ténynek az értékét, hogy mindkettőnek tüneményes alakja a mi hazánknak, a mi történetünknek ékessége."

Széchenyinek ebben az első kötetében a Hitel, Világ, Stádium és az Utirajzok foglal helyet. Mindjárt ez a programm és beosztás is mutatja, hogy Berzevicy mily nagy értelemmel válogatta össze Széchenyinek azokat a munkáit, a melyekből az olvasó legjobban megalkothatja e kiváló emberünk helyes képét. Tudott dolgot ismétlünk, mikor azt mondjuk, hogy soha könyv nem tett akkora hatást nálunk, mint a Hitel „A régi táblabiró parasztlázitónak és birtokrablónak hitte Széchenyit, de a tiszteletbeli aljegyző és a fiatal ügyvéd a haza megváltójának", — mondja báró Kemény Zsigmond.

Bárhogy van is, erre a kötetre szükség volt, s valóban örülhetünk, hogy megjelent. Széchenyi munkáinak elfogytával nagy alakja is kezdett feledésbe merülni, pedig nemzetünknek mindig nagy szüksége van az olyan példákra, a minőt Széchenyi mondott, s az olyan tanitásokra, a mikkel ő oktatta haladásra a nemzetet. Igaz, hogy az iskolákban olvastatnak szemelvényeket a munkáiból; de mig egyfelől az, a mit az iskolában tanulunk vagy olvasunk, később — épen mert az iskolában foglalkoztunk vele — kicsiségnek vagy figyelmünkre nem méltónak tetszik, addig másfelől ezek a kivonatok — épen mivel a komolyabb, elvontabb rész hiányzik belőlük — nem elégithetik ki azt, a ki magasabb rendü intencióval óhajtaná tanulmányozni a Széchenyi iratait. Igy, a hogy ez az első kötet megjelent, — kivált a Berzevicy alapos és szélesen megirt tanulmányával együtt — valósággal nyeresége irodalmunknak és örökké becses kiadvány marad.

A *Magyar Remekirók* IV. sorozatának többi három kötetében a *Kisfaludy* Sándor, Tompa és Vörösmarty egy-egy kötetét kapjuk.

A *Kisfaludy* első kötetéhez *Heinrich* Gusztáv irt alapos, kritikai bevezetést. Nála rátermettebb kritikusunk aligha akadt volna erre a munkára, mert a Kisfaludy Sándor költészetének helyes méltatásához okvetlenül szükséges az olasz, francia és német irodalom tüzetes ismerete is, ezt pedig Heinrich Gusztáv teljes mértékben birja. Csakis igy sikerülhetett a bevezetés, a melynek különben még az is érdeme, hogy nemcsak a költőt, hanem az embert is megismerteti velünk. Ebben az I. kötetben *Himfi Dalainak* mind a két részét: Kesergő és a boldog szerelmet kapjuk.

A Tompa munkáinak II. kötetében a Dalok, Ódák, Románcok és Balladák foglalnak helyet. Ezt *Lévay* József rendezi sajtó alá, a ki az első kötethez gyönyörü bevezetést irt Tompáról. A *Vörösmarty* munkáinak IV. kötete, melyet a nagy költő leghivatottabb kritikusa, *Gyulai* Pál rendez sajtó alá, a drámai költeményeket (2. köt.) tartalmazza, s a legvastagabb kötetek egyike (362 lap.), a melynél, ebben a sorozatban csak a *Széchenyi* munkáinak I. kötete terjedelmesebb (390 lap). Látni való ebből, hogy a kiadó társulat ugyancsak bőkezü, mert az eredetileg 15—20 ivre terjedő kötetek helyett gyakran ád 22—25 ivesket is. A kötetek kiállitása minden tekintetben mintaszerü és hasonló az előbbiekhez.

A *Magyar Remekirók* 55 kötetben jelennek meg, öt-öt kötetes sorozatokban, minden félévben. Az egész mű ára diszes kötésben 220 korona, s megrendelhető minden könyvkereskedésben, vagy magánál a kiadócégnél *(Franklin-Társulat,* Budapest, IV. Egyetem-utca 4.), s hogy barki könyvnyen megszerezhesse, havi 3 koronás részletfizetésre is kapható.

00000156

— **Felhivás.** Az ujévi üdvözletek és köszöntések megváltása tárgyában a lefolyt években kibocsájtott felhivásokat követett kedvező eredmény folytán van szerencsém a tisztelt városi közönséget értesiteni, hogy az ujévi üdvözletek megváltására a jelen év végével is Viniczay Imre alszámvevő urnál aláirási iv van letéve és mindazok, kik e cimen városi jótékony intézeteink javára áldozatot hoznak — erről oly tartalmu igazolványt nyerendnek, mely őket minden indokolatlan zaklatástól hivatva van megvédeni. Ez intézkedéssel városi jótékony intézeteink alapjainak gyarapitása céloztatván, bizalommal fordulok a tisztelt közönséghez azon kéréssel, hogy e szép szokást a most reánk következő uj év alkalmából is gyakorolván, mig egy részről a megváltással maguknak erkölcsi védelmet szereznek az indokolatlan zaklatásokkal szemben, másrészt tényleg is megfelelnek az ujévhez fűzött azon régi szokásnak, hogy a segélyre szorultakat hasznos ajándékkal megörvendeztetni a jótékony intézetek vezetőinek módot nyujtanak. Az ujévi üdvözletek megváltására adakozók névjegyzéke január 1-ső napjának reggelén már közzé leend téve. Szfehérvár 1903. dec. 20. *Havranek József* polgármester.

— **Fodor kontra Kerbler.** Alig itélte el a biróság Fodor Gyulát egykori kebelbarátjának, Zelei Imrének megsértéseért, már ismét a biróság előtt áll. Most vádol. Vádolja Kerbler Mátyást azért, mert az azt állitotta róla, hogy gseftel és egy szegény özvegyet megkárositott s ezért nem bizik benne. A tanuk vallomása egyértelműleg bizonyitja, hogy Fodor Gyula csakugyan üzleteket, gsefteket csinál. Ezt vallotta Kovács Alajos déli vasuti főnök is. Vallották a tanuk, hogy özv. Kolb Nándorné többször keserűen panaszkodott, hogy őtet megkárositotta s a férje halála után kapott 1000 forintból 90 forintot csikart ki tőle „tiszteletdij" fejében azon fáradozásaiért, hogy biztositotta férjét s hogy a biztositási dijat rövid idő alatt megkapta. (Csinos honorárium!) Id. Kolb Ferenc és özv. Kolb Nándorné megvallották, hogy Fodor őket hamis tanuzásra birta rá, kikönyörögvén, hogy ne mondják a biróságnál, *miszerint ő ugy csikarta ki tőlük a „tiszteletdijat"* s köztük semmi egyenetlenség nincs. Ők belementek a csávába, mert Fodor azt mondta, hogy neki nagy szivességet tesznek, családját, apró gyermekeit mentik meg, őt nem csapják el a hivatalától, egyszerre vége lesz az egész ügynek s senkire semmi kellemetlenség nem háramlik. A vizsgáló biró előtt megesküdni semmi esetre nem kell, különben is a biró neki sógora s elsimitja a dolgot, hogy senkinek semmi kellemetlensége ne legyen. Ők bele mentek az igazságtól való ezen csekély eltérésbe, mert megszánták a könyörgéseért s csak aztán látták, hogy mily óriási hibát követtek el, mikor Fodor ezen kicsikart hamis vallomás alapján mindenkin keresztül akar gázolni. Most bevallják az igazat, hogy Fodor csakugyan ugy csikarta ki tőlük a pénzt, az özvegy bevallja, hogy 120 korona visszaadásáért Fodor tőle nyugtát vett, de pénzt csak *„igért"*, a mit azonban ő apósának bevallani nem mert s csak most, egy hónappal ezelőtt mondott meg. Készek egyszersmind arra is, hogy vallomásukat az itélő biróság előtt esküvel is megerősitsék.

Fodor s ügyvédje, dr. Krausz Zsigmond mindezekkel szemben az álutakon kicrőszakolt hamis vallomásra és nyilatkozatokra támaszkodnak, a melyekről az özvegy bevallja, hogy aláirta, de nem tudta, mit irt alá, mert Fodor reggel 8 órától délig s délután 2 órától este 8-ig a nyakán ült s a magával hozott segitségekkel annyit beszéltek a fülébe, hogy azt se tudta, hogy hol áll a feje.

Valóban rendkivül érdekes kép. A kereszténységnek — és az aranyborju imádóinak; a furfangnak, a rókautakon járóknak — s az egyszerű, naiv becsületességnek egyenetlen harca. Annak mindene a pénz, megszerzi bármi uton, az özvegy könnyei, az apró gyermekek siránkozásai előtte semmi, neki pénz kell. De a mellett emelt homlokkal kiván járni az emberek között. Neki senki még azt se merje mondani, hogy üzleteket, gsefteket csinál — ámbár mindig azon jár az esze — mert az ránézve becsületsértés és rágalom, a miért ő pörlekedik. A naiv, becsületes keresztény léleknek meg nincs annyi előrelátása, hogy rókalyukba kerül azért, mert *keresztényi irgalomból* szerinte jelentéktelen dolgot elhallgatott a vizsgáló biró előtt, a hol esküdni nem kell s csak mikor a kezéből kiadott kiélezett fegyvert látja, melylyel az ő felebarátját sebzik, ámul el, hogy ime befonták s ütik a keresztényt a kereszténnyel.

Érdekes azonban az ügyvédi fogás is. Gyönyörüség volt nézni, hogy Krausz ügyvéd mint fogja keresztkérdések közé a naiv, egyszerü özvegyet, a ki törvény előtt soha sem állott, mig végre is kisüt valami ellenmondást s dicsekedve emeli fel fejét:

— No ime! tekintetes Törvényszék, ez az asszony ma igy, holnap ugy beszél, ellentmond, hiszen ennek a szavára nem lehet adni semmit, esküre se lehet bocsátani.

Az is érdekes, hogy mily kihivó modorban beszélnek ezek az urak a biróságnál! Akár egy árverésen. Krausz például érdekeltséggel vádolta Keczán birót. (Hogy milyen alapon, ki tudná megmondani?) Aztán azt kiáltotta feléje, hogy eljárásában *malicia* nyilvánul. Erre Keczán Izidor azonnal félbeszakitotta az ülést s mint az elnök személye ellen irányuló sértést bejelentette a törvényszék elnökének.

Ezért nem volt a Fodor kontra Kerbler ügyben tegnap itélet.

— **Közgyülési tárgysorozat.** Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága f. hó 28 án d. e. 9 órakor a városház nagytermében rendes havi közgyülést tart, melynek tárgysorozatából adjuk a következőket:

Az üresedésben levő II-od aljegyzői állásnak választás utján leendő betöltése.

Tóth István hivatalos jelentése a közigazgatási bizottság, továbbá több kisebb bizottság, szakosztály ujra alakitása, illetőleg kiegészitése tárgyában.

Kiadó hivatal jelentése a sörház eladása tárgyában.

A közigazgatási bizottság átteszi a néhai Prifach József kórházi alapitványáról szóló alapitó levél szövegét.

Városi tanács előterjesztése özv. Verger Tamásné kérvénye tárgyában temetési segély kiutalványozása iránt.

Városi tanács előterjesztése a város közönségének a magyar szőlősgazdák országos egyesületébe leendő belépése tárgyában.

A központi választmány bemutatja az 1904. évi országgyülési képviselő választók névjegyzékét.

Városi tanács előterjesztése a szikviz fogyasztási illetéknek házi kezelésbe leendő vétele tárgyában.

Városi tanács előterjesztése a helybeli távbeszélő vezetéknek kettős vezetékűvé leendő átalakitása tárgyában.

Városi tanács előterjesztése az 1903. évi póthitel tárgyában.

Városi tanács előterjesztése a 170,000 koronás kölcsön felvétele tárgyában.

— **Farsang.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdij-egyletének helybeli fiókja 1904. év január hó 30-án tartja farsangi mulatságát Lackovits Béla budai-uti vendéglőjében.

— **A Knöbel-Fehér-féle párbajügyben** tegnap hirdette ki a helybeli törvényszék a kir. Itélőtábla itéletét, mely Fehér Jenőre 4 havi államfogházat mért. Fehér az itéletet megfelebbezte a Kuriához. Amig egy emberéletért 4 havi kényelmes fogház a büntetés, addig ne várjuk a párbajmánia gyökeres orvoslását.

— **Tánctanfolyam.** Van szerencsém értesiteni a nagyérdemű közönséget, hogy táncintézetemet a *Szent István-utca 11. sz. alatti* házban (Marosy-ház) megnyitottam. A második tánctanfolyamra már megkezdődtek a beiratások. Előkelő családok gyermekei részére a tánctanfolyam 1904. évi január 10-én veszi kezdetét s a megállapitandó napokon d. u. 5—7 óráig tart. Beiratásokat elfogadok *Iskola-utca 8. szám a.* (Paulovits-ház.) lakásomon naponként d. e. 9—12 óráig. és d. u. 3—5 óráig. Midőn végül Székesfehérvár szab. kir. város közönségének szives pártfogását kérem, magam részéről lelkiismeretes munkámmal óhajtom kiérdemelni a további bizalmat is. *Bauer Antal Zsigmond* tánctanár, a „Magyarországi tánctanitók egyesületé"-nek ellenőre, a képezde vizsgabizottsági tagja.

— **Álarcos rablók.** Grünfeld Gábornak Zámely mellett levő Borbála pusztáján f. hó 20-án hat álarcos rabló próbált szerencsét. A cselédség észrevette a gaz munkát, lármát csapott, meghuzták a vészharangot, mire az ismeretlen vendégek futásnak eredtek. A csendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Meglepetés.** Családi örömünnep volt Csurgai Horváth József öreg-utcai lakosnál. Disznóölés. Egy kedves, szép, kigömbölyödött koca, a háziasszony valódi büszkesége került kés alá. Aggódó vigyázattal nevelték, szép sárga kukoricával etetgették s ragyogva legelt rajta a szemük, mikor a kövér, széles hátára, a rövid, álig látszó lábaira tekintettek. Becézett kedvence lett a háznak s különösen a gyerekek boldognak érezték magukat, ha a széles hátát vakargathatták, a mihez a koca kéjes dünnyögéssel válaszolt. De a mint a rózsa lehull, ha szirmai kinyiltak — ugy a koca sem kerülhette ki végzetét. Elnehezedett, elkényelmeskedett, a gazdasszony hiába hordotta eléje a legdisznónakvalóbb izes falatokat, étvágyát vesztette s finnyáskodva nyámmogta a sárga kukoricát. Még a szuszogás is nehezére esett.

— Annyuk, megöljük a kocát — mondta az apjuk.

— Meg aptyuk, meg — mondá az annyuk — s a szentencia ki volt mondva, szegény koca akár fiskálist hihatott volna a végrendelet megcsinálására.

Kora reggel talpon volt az egész ház. A gyerekeket szentjános kenyérrel, sőt bottal se lehetett volna az iskola felé igazitani. Valamennyi betegnek érezte magát az iskola számára, de ha félholt lett volna is, akkor is ott okvetetlenkedett volna a láb alatt s legboldogabb az volt, a ki legalább a farkát egy percre elcsiphette. Kannibáli gyönyörüséggel élvezték szegény koca szivettépő sikoltásait, a máglyát, melyen bodorodó szőre pörkölődött. Hiába! ilyenkor az ember megfeledkezik emberi mivoltáról, a szánalom és irgalom édes erényeiről. Nem akajunk hosszu fogat csinálni a koca remek sonkáinak, hófehér szalonnájának, a finom oldalasnak, az illatos kalbásznak, véres hurkának s hasonló disznóságoknak költői leirásával. Csupán csak annyit jegyzünk meg, hogy a család el volt ragadtatva s alig győzték kivárni az időt, mig az első falatok a tüzhely fölött sisteregnek. Aztán átadták magukat az élvezetnek s a poharak sütin, jóleső emelgetése közt megfeledkeztek a földi bajok ezer válfajáról, ittak egymásnak, meg a kocának egészségére, magasztalták az elköltözött erényeit, szóval megcáfolták azt a nagyhangon közrebocsátott mondást, hogy „nem boldog a magyar."

Valaki aztán ki talált tekinteni a konyhába és támolyogva sápadtan tért vissza. A torkán elakadt a szó s mély meghatottságában csak alig tudta kihebegni, hogy a koca földi maradványainak hült helyét találta csak. Lába kelt-e, vagy ugy segitettek neki? nem tudatik, de sehol nem található.

Az egész familia kirohant s rettenetesen lesujtva konstatálták a szomoru valót, hogy miután a koca a maga lábán nehezen távozhatott, valami gézenguz, pernahajder elemelhette. Volt rémülés, szaladgálás, kiabálás, átkozódás, csak egy nem volt sehol, a koca, a fehér szalonnáju, gömbölyü sonkáju, feledhetetlen koca, a család gyönyörüsége.

Mostanában sokat beszélnek erről a kis meglepetésről, mely Csurgai Horváténak keserves, másoknak pedig egy kicsit mulatságos.

— **A Vizivárosban épitendő templom** javára Vajer György ur 2. sz. gyüjtőivén a következők adományoztak.

Vajer György és családja 25 k., Stadler Ferenc 1 k., Snábl Elek 40 f., Simola Károly, Süveges György, Langmár András 1—1 k., Vagner József 2 k., Nagy István 20 f., Verger Mátyás 4 k., Promper József 60 f., Jungbluth Antal 2 k., Noficzer Ferenc 60 f., Kocsis József és neje 3 k., Horváth István 40 f. Pintér József 20 f., Langmár Ferenc 60 f., Balog József 30 f., Dominik Józsefné 20 f., Mihályi István 1 k., Süveges József 4 k., Csudits József 2 k., Tőke Ferenc 1 k., Kulcsár Ágoston 1 k., özv. Fürst Jánosné 20 f. ifj. Langmár József 2 k., Erczbrucker Teréz 2 k., Obermajer Mária 24 f., Muskovits Imréné 20 f., Muskovits Pál 40 f., Vinitzai Ferencné 10 f., Pogáts Ferencné 20 f., Kauth Ferenc 20 f. Tonomár József 20 f., Schlett János 40 f., Majer Istvánné 40 f., Noficzer János 10 f., Sverteczky József 10 f., Girim József 10 f., Jungbluth József 10 k., Fekete Ferenc 2 k., Kis Katalin 20 f., özv. Végh Ignácné 1 k., Pitka János 60 f., Ács Ferenc 20 f., Osztrolit József 20 f., özv. Semek Jánosné 1 k., özv. Csáder Jánosné 2 k., Salzgruber 1 k., Nagy Jánosné 20 f., Knittelhoffer József 1 k., Hufnagel Ferenc 20 f., özv. Nemes Istvánné 40 f., Lézer Ferenc 10 k., özv. Noficzer Ferencné 10 k., özv. Pogács Andrásné 10 k., Horváth József 1 k., Pinke György 2 k., ifj. Pinke György 1 k., Illés I. János 2 k., Ertl József 1 k., Horváth József 40 f., Pemmer András 5 k., Pemmer Imre 1 k., Kő József 1 k., Lukáts Tivadar 1 k., Harcos Ferenc 10 f. Reseh Márton 20 f., Polczer György 2 k., Ant Károly 1 k., Vager Ferenc 20 f., Tóth Ferenc 40 f., Fister János 2 k., Nagy Rozália 20 f., özv. Fister Jánosné 2 k., Tóth János 1 k., Stéger András 1 k., Fröschl Károlyné 1 k., Kovács Károly 1 k., Jeskó István 2 k., Sveininger Károly 2 k., Noficzer József 3 k., Einhirn János 1 k., özv. Halász Jánosné 1 k.

00000157

— **Kereskedőink figyelmébe.** Városunkban a munkaszüneti törvény nem nagy becsben áll s lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy az üzletek — főleg a külvárosokban — az előírt időn tul is gyakran nyitva vannak. Még egy nagyon is rossz szokás divik s ez a munkaszüneti törvényeknek felfüggesztése egy-egy ünnep előtt. És hogy kereskedőink tájékozva legyenek a legközelebbi vagyis újév előtti vasárnapra vonatkozó törvény felől, jelezzük, hogy f. hó 27-én a munkaszüneti törvény teljes egészében érvényben van, a kereskedelmi miniszter fel nem függesztette, sőt a zárási határidőt sem hosszabbitotta meg.

SZINHÁZ.

Kedg, dec. 22.

Loute. Almásy Lola vendégszereplése volt a csalogató reklám e darabnál, melyet legjobb lesz egyszer és mindenkorra levenni a műsorról. Csak az szolgálhat vigasztalásul, hogy a szinházi közönséget felnőttek képviselték. A vendégszinésznő a közönség tapsait legfeljebb gazdag ruhatárával s csinos megjelenésével érdemelte ki, mert bizony-bizony ha akadna valaki, aki művészetnek merné nevezni azt, amit Almásy Lola produkált, az csak a saját műérzékéről állitana ki szegénységi bizonyitványt. A direktor ur jól tenné, ha előbb tájékozná magát a vendégszinésznők szereplőképessége felől s csak azután léptetné fel őket. A társulat tagjai minden lehetőt elkövettek, hogy játékukkal pótolják a vendéghölgynél tapasztalható hiányokat.

Szerda, dec. 23.

Mici hercegnő. Az „Osztrigás Mici"-nek balsikerü s már-már Budapesten s a vidéken is leszerepelt utóda ez a tartalmatlan bohózat, melynek erkölcsi irányzata s irodalmi értéke szóra sem érdemes. A darab iránt nem is igen lehetett volna főleg a karácsonyi ünnepek előtt érdeklődést kelteni s a direktor csakugyan megköszönheti e város közönségének, hogy a „vendégszinésznő" hangoztatásának felült s jobb ügyhöz méltó buzgalommal kereste fel a szinházat. *Almásy* Lola kisasszony, a két estén szereplő vendégszinésznő a szinész-tehetségnek halvány vonásával sem rendelkezik. A festett deszkáknak nemcsak hogy titkait nem ismeri, de a legelemibb kellékeknek sincs birtokában. Szerepét megjátszani, alakitani, a szerep markánsabb vonásait kidomboritani, a lelki motivumokat jellemezni egyáltalán nem képes. Semmi egyéb, csak egy báb, kinek a szinpadi mozgása a lehető legprimitivebb. De hát a vendégszinésznő tegnap táncolt is. A cake-walk azonban nála groteszk lábemelgetésből állt, mely a művészi, figurális tánctól oly messze volt, mint Makó Jeruzsalemtől. A hatást kereste s eszközül a felső ruhák helyett az alsókat is felhasználta. Kosztümei kétségtelenül sokat érnek, elegánsak. Ha annyi szinésztalentummal rendelkeznék Almásy Lola, mint a mennyi szabótudománnyal a szabója, joggal mondhatná el, hogy szinésznő. Igy azonban fájdalom, még a kontárok között sem dicsekedhetik az elsőséggel. A többi szereplőkkel e darab keretén belül nem foglalkozunk, csak annyit jegyzünk meg, hogy *Bártfai* Margit tegnapi kosztüme szemrontó annyira, hogy rá sem lehetett nézni. Azt hiszem, az óhajtott furorét nem csinálta meg vele. **(k. b.)**

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Egy előfizető. Először is bocsánat a késedelemért. Másodszor a Katholikus Kör alapszabályai szerint a Kör tagjai katholikusok. Azonban kaszinói életében résztvehetnek nem katholikusok is. A mint több nem katholikus uri ember eddig is állandó, szivesen látott vendége volt a Körnek, a kik ott magukat mindig kellemesen érezték és ma is érzik és soha legkisebb okuk nem volt — s hisszük — nem is lesz arra, hogy a társas együttlét ellen panaszt emeljenek. Hiszen a Katholikus Kör nem vár, a melynek falairól ágyuk néznek ki a másvallásuakra, hanem egy oly társaskör, melyben a katholikusok az ő társadalmi együttléséinek, összetartozandóságuknak erőit ápolják. Ez azonban még épen nem támadás mások ellen. A katholicizmus a mint maga ápolja a valláserkölcsi irányt s főtörekvése, hogy az államack derék, lelkiismeretes polgárokat neveljen, ép ugy megbecsüli ugyanezt a jó tulajdonságot másokban is. Neki nem az a célja, hogy más vallásu polgártársainak jogait támadja, hanem hogy a magáét megvédelmezze, a mire a modern korszellem utalma idején — sajnos! — oly sokszor szükség van. Neki ellensége a hitetlenség és a szeretetlenség.

Coaksz!

Alólirt légszeszgyári igazgatóság a legjobb minőségü sziléziai darab-kőszénből előállitott

Coakszának

métermázsáját 4 koronáért a légszeszgyárban ajánlja.

Utalvány kizárólag a **székesfehérvári kereskedelmi bankban** és a **légszeszgyárban** váltható.

Székesfehérvári légszeszvilágitási társulat igazgatója.

Mráz V.

Coaksz! Coaksz!

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetü) mert nagyobb része, ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkivül más épületeknek, kertek-nek, kerítéseknek stb. a legremekebb disze, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, szines fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki czimét egy levelezőlapon tudatja.

Czim: **„Érmelléki első szőlőoltvány-telep" Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.**

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a Kiadóhivatalban.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **33 év óta fennálló**

könyvkötő üzletemben

ugy a legegyszerűbb könyvkötést, mint a legdiszesebbet is, üzleti vagy könyvtári könyvek bekötése a legjuttányosabb árért pontosan elkészitenek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Friesz József,

könyvkötő

Szfehérvár, Iskola-utca 3. sz.

Malátacakes

minden egyéb liszt hozzáadása nélkül tiszta malátából készült tea- és erőtápsütemény.

Malátalikör

tiszta malátakivonatból készült erősitő és üditő likőr. A likőrök királya.

Malátakeserü

tiszta malátából, malátakivonatból és a leghathatósabb gyógynövényekből készült páratlan hatásu gyomorerősitő és étvágygerjesztő.

Malátabrandy

tiszta malátából készült erős férfiital. Kitünő élénkitő és frissitő hatásánál fogva nélkülözhetetlen minden túlerőltetés után.

Malátarum

valódi jamaikai rummal és tiszta malátával készült. — Teához a legjobb rum.

Malátakivonat-czukorka

tiszta malátakivonattal készült leghathatósabb szer köhögés, rekedtség és hurutos bántalom ellen.

Számos elismerés orvostanároktól, orvosoktól és magánfelektől.

Kitüntetve London 1903. Grand Prix.

Kaphatók Székesfehérvárott:

Kovács Pál, Simon György, Szigety Testvérek, Pinkász Zsigmond és Fiai, Göndör Samu, Deutsch Adolf F., Flits Pál Fia, Reinitz Lipot, Keresztény Fogyasztási Szövetkezet, Berényi Mór, Bogyay Andor és Márián Péter czégeknél.

„SZT. ANNA"

MALÁTAKÉSZITMÉNY VALLALAT.

Nagy karácsonyi vásár!

Az összes raktáron levő rőfös áruk, u.m. szövetek, barchetek kiárusitása miatt **mélyen leszállitott áron** adatnak.

Üzlethelyiség:

Polják Artur

a Zichy-házzal szemben.

Vajeladás.

Az állami felügyelet alatt levő **Veszprémi vajtermelő szövetkezettől** nagyobb mennyiségü **thea-vajat** szereztem be. Ajánjom a közönség figyelmébe. Egyedül nálam kapható. *(Üzlethelyiség: Simor-u. 33. sz.)*

Németh János

sütőmester.

00000158

A „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ“ KARÁCSONYI MELLÉKLETE.

Szent Karácsony ünnepére.

Messze, napkelet felé
Pásztorok valának egyszer régen
A pázsitos, puha, selymes réten;
S hevertek éber szemmel nyájuk mellett
Csillagos meleg éj boritott leplet
Az álmodó táj fölé.

S ím egy égi fényözön
Villan keresztül a nagy éjszakán;
Talpra szökken a pásztor mind a hány.
És állnak ottan — a szivük ugy remeg,
Száll le a mennyből fényes angyalsereg,
És nékiek igy köszön:

Pásztorok ne féljetek;
Nagy örömöt hirdetünk mi néktek,
Mely öröme lesz az egész népnek.
Nincs hir, mi hangozhatik ennél szebben,
Született a kis Jézus Betlehemben;
Az Úr vagyon véletek.

Zengjen igy hát az ének:
Dicsőség Istennek fenn a mennyben,
Lakozzék béke minden emberben,
S az emberekhez legyen jó akarat,
Isten kegyelme igy mindig megmarad
A gyarló földi népnek.

S a pásztornép legottan
Indult sietve Betlehem felé,
Hol a kis Jézust hamar meglelé;
Ott feküdt egy jászolban széna-ágyon,
Ki Megváltónk lett ezen a világon.

— — — — — — — — —

Szivünk imára dobban.

Ferenczy János.

A karácsonyi vendégek.

Rajz.

Nagy baj és szomoru dolog bizony, mikor a férj épen karácsonyra, a szeretet ünnepe előtt vész össze a feleségével. Mikor már az anyának jó kedvvel és örvendő szivvel kellene tanitani a gyermekeket a kedves betlehemi énekekre, titokban készitgetni a karácsonyfára szines papirláncokat, arany-ezüstös almát, diót, angyalkákat. E helyett durrog az ajtó, csattog az ablak, dülnek a székek, inog az asztal, a szekrény, törik a pohár és tányér, a cseléd sir, a gyerekek óbégatnak, a macska nyávog a konyhán, a kutya meg vonit a folyosón.

Csak Nagyzásiné hallgat, mióta megjött férje a hivatalból. Van düh és méreg, melyet kevés szóba fojtani, az nagyobb kielégitést kiván. Zuzzon-törjön előbb ajtó, szék, üveg, lámpa, bevezetésképen, a többi megjön magától is. A jámbor férj csak türte némán az előcsatározást és félre-félre pislogva az irásztal mögül várta az ütközetet. Végre kitört az erélyes asszony. Férje elé állt, csipőre tett kézzel késnél élesebb hangon vágta szét a hallgatást.

— Hát mi lesz, Ferenc?

A sovány, félénk emberke összerezzent a hatalmas, kövérkarú asszony előtt. Hátrább huzódott székében, szemeit a földre szegezte, nehogy találkozzék a dühös asszony hasitó éles tekintetével.

— Mit tetszel kérdeni, Máli?

— Né az ártatlan; mintha nem tudná, mi bánt már három napja, hogy majd a szivem szakad meg. Istenem, miért is adtál nekem ilyen férjet! Ennek nincs gondja semmire, senkire. Persze, az a jó bolond felesége mindent elvégez helyette.

A férj csak bámult maga elé, mint egy néma ülő szobor. Aztán mormogott magában valamit.

— Nem értem . . .

— Ha értenéd, nem is lennél ilyen hanyag. Ne a fejedet vakard, azt a hivatalban is megteheted, hanem adj pénzt. Hisz már ha a kezembe volna is, késön volna. Két nap mulva itt a karácsony, holnap jön a mama, Tinivel, Pannival, Jucival. Istenem hogy fogadjam őket ilyen nyomoruságos állapotban. Hát élet ez? Mi?

Ferenc, mintha hirtelen forróvizet öntöttök volna fejére, szédelgett erre, arra.

— A mama, Tinivel, Pannival, Jucival?... Mért jönnek épen most? Ki mondta? . . .

— Hát mi van abban a levélben, mit már három napja irásztalodra tettem! Mit, hát talán nem is olvastad, a mama édes, aranyos sorait, melyekkel megtisztelte szeretett gyermekeit. Jaj, szegény, szerencsétlen asszony! . . .

— Nem értem rá eddig; azt hittem pénz kell . . .

— Mit? pénz? tetőled! hahaha! . . .

— Nem neki . . .

— Tudd meg, Ferenc, és jegyezd meg, hogy a mamáék nincsenek ránk szorulva soha. Te hálátlan te, hát nem a mamáék küldenek-e inkább nekünk mindent, amit pénzért se lehet megkapni ebben a nyomorult fővárosban. A drága jó füstölt hust, zsirt, sajtot, bort . . . És most még az is nehezedre esik, ha ők egy-két napra meglátogatnak bennünket.

— De Máli, én pénzhez nem juthatok ebben a hónapban. Tudod, hogy a jövő hóra is van már előleg, — emelte esdőleg a férj tekintetét feleségére.

— Mert élhetetlen vagy, — hangolta feljebb a hurokat a jó hitvestárs. A Csobogóéknak kerül ugy-e mindenre, az asszonynak minden hónapban uj ruha, uj kalap, uj kabát . . . Vendégség mindennap. Én még talán karácsonyra sem kapok bundát?

— Mihelyt pénzhez jutok, veszek.

— Nem mihelyt, hanem még ma. Szép is lenne, én ebben a kopott, elnyűtt kabátban menjek le az állomásra fogadni mamáékat. No szépet gondolnak is rólunk, mondhatom. De nem tartom magamban tovább, elmondok mindent anyámnak.

— Mégiscsak megjönnek? . . . szól a férfi elgondolkozva.

— Te bizony nem érdemled meg, hogy jóravaló vendégeid legyenek, aki még anyját se becsüli, hogy méltókép fogadná. Szidni való ember! Eredj! Szegény anyám, jó testvéreim, mit fognak azok mondani, hogy egy pesti hivatalnoknénak nincs karácsonyra egy uj kalapja, egy uj kabátja, nincs egy uj muffja, egy csikos boája, egy pár uj lakkcipője. Hogy a gyerekekről ne is szóljak! . . .

— A gyerekek . . . suttogta a férj és egy könnycsepp gördült le arcán.

— Való is neked gyerek! Az a kettő is sok. Másnak tiz van, mégis jut mindnek valami meglepetés karácsonyi ajándékul. Hadd lám, te akarsz-e nekik valamit hozni? Zoltinak egy hintaló kell . . .

— Hintaló . . . bólintott a férj elmélázva.

— Az. De előbb ujba kell öltöztetni. Manci se huzhatja ki abban a fakó jákliban az ünnepet. De ez nem ajándék, ez szülői kötelesség. Valami játékfélét hozz . . .

— Játékot . . .

— Azt. Meg a hugaimat is illenék csak meglepni egyszer vagy mi.

— De a direktor . . .

— Ördög bu . . . majd mit mondok a direktorodba. Egyszer neked is lehet eszed. Majd ledolgozhatod . . .

Hivatalom többet nem ád, hát nem ád, punktum. A becsületem nem áldozhatom.

— No szép dolog. Egy hivatalnoknénak kell ezt megérnie. Anyám csak polgárasszony, de föld alá bujt volna szégyenében, ha karácsony előtt nem lett volna házánál egy pár lud, malac, nyul és minden, ami egy jóravaló házhoz kell, hogy a disznóölést ne is emlitsem.

— Halljam már, mit határoztak gyávaságoddal? Kiváncsi vagyok szörnyen.

— Én . . . én . . .

— Mit hebegsz annyit? mondd!

— Én fejbelövöm . . .

— Ugy? A gyerekeket aztán majd a másvilágról eteted, mi? Hát én? . . . azt gondolod, én a levegőből megélek?

— Istenem! . . .

— Ostoba te, — villant föl a végső mentő gondolat a nőben. Nézd, a legutolsó díjnok is váltóra él, egyszer megpróbálhatod te is. Egy-két százas mit, kirántana bennünket, anyámék előtt se kellene megszégyenülnünk.

— Van egy két fölösleges abrosz, szőnyeg, függöny . . . Januárban kiválthatjuk, — töprenkedett a férj, mert az előbbi tanácsra megborzadt.

— Ugyan? Mit szólna a mama, ha kilátszanék a foltos padló.

Panni oly régóta vágyik egy kis órára; lehet ezüst is, de a lánc az arany és háromrétű legyen.

— Aranyóra, háromrétű, — — mondotta neje után Ferenc öntudatlanul.

— Tini karperecet óhajt, de szép legyen, izléses, ragyogjon sok szinben.

— Karperec sok szinben . . .

— Incinek valami szép könyv kell; egyetemre készül, neki hát könyvet végy, valami szép diszes regényt, ma már igen olcsók a diszkönyvek.

— Olcsó diszkönyvek . . .

— De kétszeres ár legyen rányomva.

Még sok bölcs tanácsot osztogatott Nagyzásiné férjének, a végén már egészen szelid hangon, sőt kabátját is feladta, megkefélte szépen és szerencsés utat kivánt neki, mikor a hivatalba indult.

A férjnek meg csak forrt-főtt a feje a nagy hidegben is, támolygott erre-amarra, félt az emberek szeme közé nézni az utcán, akik mind becsületes munkában fáradnak, hogy legyen kenyerük elég, ha hus nem sok is a szent ünnepen. Tegnap meg ő is hidegvérrel vett részt e hajszában, ma ég, tüzel valami keblében, szivében. Fülében meg zúg és hasit egy éles hang: pénzt, pénzt . . .

Szorgalmas, derék tisztviselője volt éveken át a bankhivatalnak. Szerénysége és becsületességéért főnöke egy kis kézi pénztár kezelését is rábizta.

Egy krajcár nem sok, de annyit nem érinttett volna meg vétkes gondolattal; elvenni annál kevésbbé merte volna. Nem, inkább bútorait rakják ki az utcára, vegyék el a vánkost a feje alól, minthogy lopjon.

Most, mintha csakugyan az ördög bu

00000159

volna helye. Felfordult az egész világ előtte. Kitekint a piszkos és füstös ablakon az utcára. Sürög-forog az emberáradat egyik boltból ki, másikba be; hordják a drága szép ajándékokat, karácsonyfákat, süteményeket, üveg borokat. Amott a Rác Muki családja visz két szép pulykát. Karácsonyra ez is jó lenne. De amott megy a Muki is. Tele csomaggal. Ez visz mindent. Ferencben gonosz ötlet támadt, az ablakhoz ment és nézett utána, mosolygott is.

— Nem tiszta munka, de majd helyrehozza, végre is él az eszével. Jól van Muki, vidd, neked talán nem szabad, hát ez a sok fényes palota, díszes fogat, selyem ruha tiszta munka mind?... Ma már főispánok is, miniszterek . . , ugy van Muki, éljen kiki az eszével.

Aztán elgondolta, hogy mégiscsak igaz mind, mit szegény Máli panaszképen mondott. Szerzett-e neki örömet csak egy muffal is, mióta Pestre hozta? Meg hát a vendégeket is fogadni kell valamiből és valahogyan. Szép tőlük, hogy meglátogatják őket.

— Tekintetes ur, — szólt a belépő szolga, — a főnök ur beteg és azt izeni, hogy a pénzek az igazgató-tanácsoshoz vitessenek, ha befolynak.

— Hol az ellenőr?

— Még nem jölt be a hivatalba.

Nagyzási rögtön átszámolt a tanácsosnak, ki a belső teremben dolgozott. Nyugtatványok hibátlanok, pénz hiány nélkül.

Miután minden pénzről hiánytalanul elszámolt, visszatért irószatalához és nyugtázta az ujonan érkezett pénzeket.

Tiz óra tájban beállit az ellenőr.

— Barátom, — szól a pénztárnokhoz, — öt napra elutazom főnököm engedelmével, addig a zárszámadással elkészülhet, inkább ne is fogadjon e pár napban. Nem volt-e itt Spitzer?

— Az a magas, nyakigláb, fekete ember?

— Ah dehogy, az a szeplős vörös zsidó, akit szeretnék kilökni mindig, ha ide jön.

— Szemtelen és folyton vigyorog.

— Az az; hozott-e legalább?

— Száz ötvenest. Rendben van.

— Helyes. Tehát kellemes ünnepeket!

Az ellenőr eltávozott, a pénztárnok pedig bezárta a hivatalt.

— János, — szólt ki a szolgának, nem fogadok ma senkit, zárszámadásokat végzek.

Aztán nyugodtan felnyitotta a kasszát. Ott egy csomó bankjegy, arany és nikkel van. A bankjegyet mind az az apró vörös zsidó hozta, összesen hatvanat. Uj mind, jobban izgatják a szemet, a lelket. Pénz, pénz, te vagy a hatalom, az élet, a boldogság. Mutasd meg mit tudsz mit érsz valóban.

Nagyzási olvasta őket.

— A bankjegyből elég kettő. Erről nem tud az ellenőr. Az aranyból is jó lesz egy kis pótlék. A számadás azért elmegy szépen. Két-háromszáz forint még nem is suly a mérlegen. Ebből talán ki is kerül minden. Eh, mégis legyen 500 forint. kerek ezer korona. Majd elkönyvelem csak valahogy, mig vissza tudom tenni. Ha annyi gazembernek sikerül, egyszer a becsületes ember is kicsuszhat.

— Te Máli . . .

— Mit? . . . no!

— Hogy . . . óh jaj!

Bezárta gondosan a pénztárt, a pénzt pedig jól eldugta a belső zsebébe.

Eltávozott.

Végigjárta a Váci utcát, Kossuth utcát. A pénzből még van jócskán. A Kecskeméti utcába fordul. Itt megfurta egy kicsit a félelem. Sok az ismerős, könnyen feltünhet ily szegényebb uri ember, ha nagyon költekezik. De csakhamar legyürte ezt a kis félelmet. A Pintér el nem maradhat. Kell csapni egy kis vidám estélyt. Tiz-husz üveg bor, sonka egy-kettő, gyümölcs, sütemény.

Éppen elvégezte a bevásárlást, midőn belép a boltba egy nagyon régi ismerőse, egy elcsapott rendőrkapitány.

— Mi az Ferkó?

— Hát, hát az ünnep . . . ehe . . . ehe — Köhögött Nagyzási meglepődését elárulva.

— Keserü lesz az a szőllő, mi? Különben jó étvágyot!

Alig várta, hogy lerázza nyakáról ezt a kiáll hatatlan, elcsapott, megvetni való ekszisztenciát.

Nem is ögyelgett tovább az utcákon, hanem megrakodva haza hajtatott egy bérkocsin.

Volt otthon öröm, lárma, sirás, csók. A vendégek elboritották a viszontlátás örömcsókjaival s a fiatal asszony sem tudta magába tartani boldogságát s férje keblére borult.

— Ládd, anyám, hogy szeretjük mi egymást; a tenger fenekéről hozná fel értem a legdrágább gyöngyöt.

— Mélyebben jártam én annál is, — válaszolt a férj fájó gyönyörrel.

— Pszt! sugta a nő, — légy okos.

— Ugy is kell egy becsületes férjnek tenni, — adá a jó tanácsot a mama.

Következtek az ajándékok szerény felajánlása. A kisasszonynak szeme csillogott az örömtől, a mama is megvolt elégedve.

De a férj csak nem tudta magát átadni az örömnek, átment a másik szobába s lefeküdt a divánra.

— Mi a baja fiam? — kérdé részvéttel az anyós.

— Jaj, a fejem.

— Sokat dolgozott, ugy-e; mit is töri magát annyira. Tegyen ugy mint a többi.

— Hátra van egy kis csomó számadás.

— Ugyan hagyja! Majd elvégzi ünnep után, pihenje ki magát.

— De a pénz . . . juj . . . fejem . . .

— Ferenc, ne legyen gyáva. Értem mit mond; de hát élni is kell, vagy mi? Legyen ügyes és nyugodt!

Ezalatt odakint a folyosókon kelteték fel az irigységet a szomszédok gyermekeiben a Karcsi meg a Laci.

— Te Karcsi, nem adsz abból a fügéből? — támadta meg a nagyobbikat az elcsapott rendőrkapitány fia, — megmondom az apámnak, hogy loptatok. Ezzel kirántotta a gyermek nyakából az egész koszoru fügét és elnyargalt vele.

Ez a füge hozta a romlást a pénztárnok családjába. Karcsi és Laci orditva szaladtak lakásukra s többet ki sem engették őket. A szomszédok gyermekei ellenben ott settenkedtek a pénztárnokék ablakja alatt, be-bekandikáltak pajkos vigyorgással, mit vennének észre odabent. Az asszonyok meg nemsokára kárörvendően suttognak össze s hunyorittanak szemükkel Nagyzásiék felé.

Este felé két ur lépett be a pénztárnokékhoz egy rendőrtisztel.

— Nagyzási Ferenc . . . bizonyos Nagyzási előbb Grószthuer . . .

— Ferenc, az Istenért . . . mit akarnak ezek?

— Én vagyok? — állt elő a pénztárnok sáppadtan, reszketve.

— A törvény nevében! . . .

— Jaj, jaj . . . sikoltoztak a hölgyek és gyerekek.

— Urak, tévedés, téve . . . dés . . . nagy . . . téve . . . akadozott és kapkodott a pénztárnok.

— Mi nem tévedhetünk. Ön a Nagyzási?

— Én . . . nem . . . de mégis én . . . téve . . . dés u . . . uraak . . .

— Kénytelen vagyok kijelenteni, hogy önt ezennel lelartóztatjuk.

— Nem értem, Ferenc, mi ez, mit akarnak? Szörnyü tévedés lehet csak. Urak, az én férjem becsületes ember . . .

— Őnagysága hallgasson, majd a törvényszéken beszélhet.

— Juj, huj, — sirtak és kiabáltak minden.

— Nincs idő, emberek! — kiáltott ki a rendőrtiszt. És nyomban két erős rendőr lépett be, zord tekintettel.

— Vissza . . . vissza . . . uta . . . utasitom! ehe . . . öhö . . . köhécselt Nagyzási, kivülről pedig bekiáltotta egy nevető gyerekhang:

— Kő füge Karcsi?

— Emberek, foglalni! — hangzott a parancs.

A vaskos kegyetlen rendőrök mitsem adtak a könyörgésre, sirásra, fenyegetésre többé, összeszedtek, felirtak mindent, aztán Nagyzási urral együtt távoztak.

A lépcsőházban az elcsapott rendőrkapitány odaszólt Nagyzásihoz:

— Ne haragudj Ferkó, csak öt hónap; de nekem is kell állás.

Bertulus.

„Van nekem egy imakönyvem."

Mintha nekem készült volna
Az a régi magyar nóta:
„Van nekem egy imakönyvem,
Ha benézek, hull a könnyem."

Első lapján az van irva,
Mikor lért a szüllöm sirba,
Mert e könyvet úgy hagyta rám
Örökségben édes anyám.
„Van nekem egy imakönyvem,
Ha benézek, hull a könnyem."

Aztán minden sárgult levél
Jó anyámról, róla beszél,
A holt betük róla szólnak:
Könyjeivel összefolynak.
„Ilyen az én imakönyvem,
Ha benézek, hull a könnyem."

Legjobban van elmosódva
A fiáért szóló ima;
S a mely lapon nincs is irva,
Szegény azt is telesirta.
„Ilyen az én imakönyvem,
Ha benézek, hull a könnyem."

Nézlek, nézlek imakönyvem,
Sürün hull a fájó könnyem,
Mintha nékem készült volna
Az a régi magyar nóta:
„Van nekem egy imakönyvem,
Ha benézek, hull a könnyem."

Milbich Tamás.

Tüzhely nélkül.

Irta: **Helvey Lajos.**

I.

Kovács Pistika jóval születése után látta meg a nap világát. A szük, sötét házmesteri lakásba, mely először hallotta csecsemő-sirását, talán sohasem jutott el a napsugár, amely világos, szép szobákban uj babák pólyáit cirógatja. Ha be is hullott verőfényes napokon a keskeny udvarra, a komor lépcsőház, meg a nagy, piszkos oszlopok elállták utját a földszint dohos fülkéitől, mikben nappal is mécsek gyenge lángjai égtek.

Hogy azonban kissé megnőtt Pistika a kövérképü, nagyfejü vasgyuró és kitipegett a világosságra, csakhamar az egész bérkaszárnye kedvence lett. A ház lakói valamenyien megszerették, becézgették, kényeztették és gyermeki szivecskéje örökös derü sugarában fürdöit.

Szája tejszin habjától fehérlett rendszerint, merthogy a földszinti kávés felesége keresztanya volt és pupos kávékkal, mozsolás kalácscsal, meg ropogósra pirult kiflikkel tömte Pistikát. A kis bodroshaju, fehérfőkötős szobacicák nyalánkságokkal traktálták és taplószivük pünkösdikirályát képzelték a fiucska helyébe, megunásig cuppogtak pufók-arcán. Az elsőemeleti orvos könnyed, szőke asszonykája mindig megsimogatta puha kezével, valahányszor utjába akadt és rojtos, szines papirokba csavart cukorkákat csusztatott a zsebébe. Sőt — és Pistikának ez esett legjobban — néha felvitte magával a lakásukba, hogy Kálmánkával, az orvos sápadt, szőke fiacskájával játszszék.

Igy bubusgatta-dédelgette a ház népe Pistikát. Még Bibor Pál, a nagyságos miniszteri osztálytanácsos ur, a csöndes mellékutca tekintélye is játszogatott vele. A nagyságos ur — akit Pistika apja a többi lakónál sokkal szivesebben szólitott igy, tudván, e cim neki igazán megy — zárkózott természetü, kölöncködő agglegény volt pedig. De Pistika őt is meghóditotta.

Igy történt. Az osztálytanácsos a házmestergyereket egyszer masirozáson érte. A fiu szurtos kis kezét szája elé illesztette s a maga módja szerint nagyokat trombitált beléje. Bibor Pálnak rossz kedve volt éppen, e vidám jelenet láttára azonban elmzsolyodott.

— Talán bizony katonának készülsz? kérdezte mókázva a gyereket, aki a kérdésre nagy hetykén kivágta az igent. Még mintha keveselte volna is az állapotot. Egyet gondolt hát magában és dicsekedve hozzá tette:

— Kapitány leszek.

Az osztálytanácsos sohasem rajongott va

00000160

lami tulságosan a hadseregért, henem ez a mokány nyilatkozat egyszeribe levette a lábáról. Jókedvüen hümmögött valamit gondosan kifestett bajuszába s egy óra mulva már csomagot küldött inasával a házmester-lakásába. A felbontott csomagból aztán sárgapitykés kék sipka, apró bádogkard, dob, meg trombita nevettek a reményteljes hadfira.

Pistika ettől fogva két hétig, amig bele nem unt, egyre katonásdit játszott a lépcsőkön és görbe „ó"-lábacskáival nagyokat ekzercirozott. Ismerőseit szalutálva köszöntötte s a kosaras szakácsnőkre messziről kiáltozott, hogy térjenek ki utjából. A gömbölyü fehérnépek nevetve tettek eleget kivánságának, a maguk kipödrött bajuszu vitézeire gondolván.

Im, a jó Istenke ekként nyujtott bő kárpótlást Kovács Pistikának' akire születésekor nem hullott aranysugaras napja, mert vidám manói nem suhanhattak be a rosszul épült földszint sötét zugocskájának ablakán, mint az uri szobákban, hol a drága függönyökre festett tündérekkel pajkos táncokat lejtenek.

II.

Az agglegény osztálytanácsosnak karácsony hetében különös ötlete támadt. Naptárában lapozgatva felelemmel gondolt a szeretet estéjére, amelyet megint magára hagyatva, szeretet nélkül kell majd eltölteni.

Kegyed bizonynyal ismeri már a karácsonyest kongó kávéházáról, meg a bennük szomorgó, érzékeny szivü magános emberekről szóló meséket és azokról a családokról is olvasott már, amelyek körében a vendégül látott, tüzhely nélkül levő agglegények, aggleányok ezt az estét még kinosabban töltik, mint az egyedüllétben, leküzdhetetlen irigységgel nézve mások boldogságát s érezve, hogy másokat örömükben feszélyeznek.

Ám, most nem e helyzetekről s a karácsonyestről nem ilyen formában leszen szó. Bibor Pál végigélte már e helyzeteket. És, higyje el kegyed, bármilyen sablonszerüeknek látszanak is e karácsonyesti vergődések, nem a novellairók fantáziájában születtek csupán.

Nos, az osztálytanácsos karácsony küszöbén Pistikára gondolt, bohó kis barátjára, akitől azt várta, hogy tudtán kivül is, derüt, vidámságot hoz majd szivébe és feledteti vele egyedüllétét a családi tüzhelyek estéjén. Kikérte hát Pistikát anyjától az Urjövet poetikus, szent alkonyára. Kovácsné dus ajándékok reményében szivesen beleegyezett kis fia vendégszereplésébe. Hiszen neki is marad még egy angyalkája otthon a kis Mariska, Pistika testvérkéje.

Csak, mikor elérkezett a karácsonyeste s a vézna fenyőágra gyertyákat és kicsiny, piros almákat aggatott, akkor bánta meg, hogy elfogadta az osztálytanácsos csábító ajánlatát. Szivébe nyilalt a gondolat, hogy Pistika, ha csak kis időre is, elhagyja szüleit és éppen betegeskedő testvérjét ez ünnepi órákban. Az ura is pirongatta. Hanem aztán igazat adott az asszonyának. Átértette ő is, amit — valahogy nagyon tökéletlenül — a maga egyszerü felfogásához mért önvédelemkép mondott el a felesége s aminek az volt a lényege, hogy a szülők gyermekeikért vannak mindenek felett. Az a sorsuk, hogy türjenek érettük s hogy sokszor még a maguk szomorusága árán is örömet szerezzenek nekik.

Belátta, hogy az asszony aggodalma nem alaptalan. A hatalmas ur még utóbb megtalálna haragudni, aminek csak a kis fiuk vallaná kárát.

Kovácsné tehát felvitte kis fiát az osztálytanácsoshoz az emeletre.

III.

Az osztálytanácsos dolgozó szobájában fogadta vendégeit. Megcirógatta a kis fiut s bevezette anyjával az ebédlőbe. A tágas, kényelmes berendezésü szobában gyönyörüséggel teltek el mind a ketten. A kihuzott asztalon pompás diszitésü karácsonyfa állott. Pistikának csakúgy káprázott a szeme a nagy meglepődéstől, anyjának könyek folytak végig az arczán. Szegény asszony ugyan maga sem tudta, miért. Talán örömében sirt, e sok szépet látva, ami mind a kis fiáé leszen, avagy talán a maga szegénységére gondolt inkább és bánatában hullottak könyei.

Bibor Pál eközben kézen fogta a házmester-gyereket s a dusan teritett karácsonyfás-asztalra mutatott, mondván:

— Nézd kis barátom, mert jó voltál, ezt mind neked hozta a kis Jézuska.

Pistika megilletődve nézte a pazarul teleaggatott, ragyogó fenyőágat. Még sohasem látott ekkorát, ilyen fényeset. A sok gyertyaláng, a fényes papircsillagok, a hullámos angyalkahajak, a fa tűlevelein végigfutó ezüstös láncok, az aranyfüstös diók, a mosolygó almák, meg a furcsa formájú cukoremberkék nézésétől elállott a szemeszája. A karácsonyfa lábánál Betlehem állott, selyemszőrű, csengős fabáránykákkal, jászolba lehelő barmokkal, aztán jászol, benne az isteni Kisded, a jászol mellett József és Mária, felettük pedig a dicsőséget, békeséget hirdető fehérszárnyu angyal.

Ragyogott, sugárzott, tündöklött minden. Szépségtől, bőségtől, karácsonyi poézis hangulatától. — Köszönjük meg kis fiam, a jó Istennek, szólott álmélkodó gyermekére Kovácsné és térdenállva elimádkozta vele fenszóval a Miatyánkot.

Az agglegény elnézvén a buzgó fiucskát anyja oldalán, gyermekéviere gondolt, a régen elmultakra és jóságos, régóta porladó édes anyjára. És emlékek raja zsongott keresztül lelkén.

Az imádságnak vége szakadt. Kovácsnénak eszébe jutott beteg kis Mariskája, aki szintén a Jézuskát várja. Megcsókolta fiát és elment. Pistika pedig a fehér abroszszal leborított asztalhoz lépett és azt sem tudta, melyiket vegye előbb a kezébe a temérdek, drága ajándék közül.

Vastag képeskönyv mellett cifra ólomkatonák állottak és prüszkölő gőzmasina, ami után sárga pléhkupék következtek. Hát még, mikor Bibor Pál letette a parkettre, aztán felhúzta s a mozdony nagyot fütyölve szaladt előre, az volt ám csak a szép! . . . Amott egy nyergelt bőrparipa, amely Pista urfit szépen elbirta, mellette fekete üveghintó, mi elé szürke lovakat fogtak, emitt nevető piros narancsok, édes, koszorus fügék és nagyszemű datolyák — s mind e sok szépet beragyogta a karácsonyi lángok szelid, bűbájos fénye.

Pistika ugy érezte magát, mintha valami tündérországban járna, vagy, mintha álmodnék. Csak paskolta a kezét nagy örömében és egyre kérdezgette, ha vajjon e sok kincset igazán mind neki hozta-e kis Jézus? Ez is az övé? Meg ez is? Hát az, hát ez? S igy. Nem akart hinni a szemének.

A nagyságos osztálytanácsos ur jól érezte magát s gyönyörködött a gyermek örömében. Aztán, hogy kibámulta magát Pistika, vacsorázni vitte.

IV.

Vacsorához ezuttal a dolgozó-szobában teritettek. A nagy könyvtar nyilván elcsodákozott szokatlan szomszédján, a teritett asztalon, amelyhez apró vendégével ült a házigazda. A vaskos kötetek ablakaikon keresztül most hideg, kocsonyás halakat láthattak hosszukás edényekben és szélestalpú, csiszolt süteményes tálakon sokféle nyalánkságot. Mielőtt azonban ezekre sor került volna, Mici, a szobalány öblös csészékben habzó borlevest szolgált fel.

Pista gyerek torkosan majszolta az édességeket, amig győzte. Környezetét lassankint megszokta azonban, sőt unni is kezdte már. Nyugtalan gyermeki szive változatosságot óhajtott. Türelmetlenül, kényeskedve izgett-mozgott a széken és egyszercsak azzal a különös kérdéssel hozakodott elő, ha vajjon van-e a sütemények között mákos kalács is. Az osztálytanácsos idegesen nézett el a tálak felett. Az egyszerű kalácsot nem találta a nyalánkságok között.

A kis vendég kedvetlenül szólalt meg ujra:

— Az én mamám mindig süt ilyenkor. Ma is sütött. Még dióskalácsot is sütött.

— Persze, persze, dünnyögte magában az osztálytanácsos és eszébe jutottak e karácsonyi ételek. A rántott hal, a mákos metélt, meg a dióskalács. Valaha sokkal jobb étvágygyal ette ez egyszerű ételeket, mint a hires cukrász finom süteményeit s az inyenc falatokat mostan. Hogy azonban más irányba terelje a fiucska gondolatait, felhuzta az ódon muzsikáló órát, mely kegyeletes emlékképpen, használatlanul függött a falon. Meghuzta a zsinórt, mire forogni kezdett ládájában a rozoga, hibásfogu henger s egy régi palotás akkordjai hallatszottak.

Ám Pistikát a muzsika sem lelkesitette sokáig. Kis idő mulva csak ujra kérdezősködni kezdett.

— Nagyságos ur kérem, hol a néni?

Bibor Pál összeráncolta homlokát. Azt iparkodott elhitetni magával, hogy nem érti a kérdést.

— Melyik nénit kérded, kis fiam?

— A nagyságos ur nénijét. Az első emeleti doktor bácsinak is van egy szép nénije, meg a gyógyszrrész nagyságos urnak is, meg a harmadik emeleten a boltos bácsinak is, meg sok bácsinak van itt a házban. Csak a nagyságos urnál nem láttam még nénit, petyegte a kis vakmerő.

Az osztálytanácsos lehorgasztotta a fejét. Őt bizony csak fogadott, fizetett asszonynép környezte. A becsületes, öreg gazdasszonya, a ki szépen berendezett háztartását vezette, meg a szobalány, aki gyakorta változott.

Pistika pedig tovább is kinozta kérdéseivel. Faggatta, hogy vajjon van-e neki is Kálmánkája, mint a doktornak és szőke feleségének, kinek kis fiával ő játszogatni szokott.

— Nem Pistikám, felelte elszomorodva az osztálytanácsos, nekem nincs senkim.

Nagyott sóhajtott, mert érezte, hogy csakugyan egymagában áll s nem szereti senki. Igaz, gondtalanul él, de vigasztalanul is örökösen. Apróságok, akikhez vérség kapcsa füzte volna, sohasem lovagoltak térdén s a hazug, izgató csókokból, mikkel itt-ott ajkait elboritották, sohasem érezte ki a szerető asszonyi sziv melegét.

Elkedvetlenedett. Ötlete nem vált be. A kis fiu öröme csak ideig-óráig feledtette vele elhagyatottságát a karácsonyestén, később azonban gyermekei kiváncsiságával annál fájóbb sebeket tépett fel. Már régóta nem érezte ennyire, hogy egyedül áll, hitves nélkül, család nélkül, szeretet nélkül, mint a karácsony estéjén.

De kis vendége is elidegenedett tőle lassankint. Álom kerülgette a szemét és sirni kezdett. A sok, drága ajándék mellől haza vágyódott az édes anyja ölébe s a beteg testvérkéjét akarta látni. Az osztálytanácsos felcsengette Pistika anyját. Amilyen nehéz szivvel hozta föl fiát, olyan örvendezve sietett most érette. Odafönt megcirógatta álmos arcocskáját és gyöngéden szólott hozzá.

— Csókold meg Pistikám a nagyságos ur kezét, köszönd meg a jóságát, aztán mondj neki szépen jóéjszakát, hogy haza mehessünk.

A szeszélyes tömzsi emberkében most mégis felébredt egy percre az önzés. Mintha sajnálta volna ott hagyni a dúsdiszitésü karácsonyfát. Beszaladt az ebédlőbe s oda futott alája, félt, hogy drága kincseit reggelre elveszik tőle. Anyja ölébe tette, a fejét simogatta és gyenge hangján fülébe dudolta a karácsonyi éneket, dicsőséget zengvén mennyben az Istennek. Mire a békességről énekelt, már a szivébe szállt Pistikának is. Elnyomta az álom. Az asszony köszönetet mondott még egyszer és megindult édes terhével lefelé a lépcsőkön.

V.

Az osztálytanácsos igy egymaga maradt a tágas ebédlőben. Ott állott a közepén s elnézte a szép fenyő gyertyácskáit, mik a tűlevelek közt szelid sugarakat lövelve imbolygó lánggal égtek. Az ő szivét mégsem melegitették, csak szomoruságot, vágyódást ébresztettek benne. A tüzhely melege, a hitves ölelése, a gyermekek szeretete után. Hogy megcsalja hamvadó szivét, azért kérte magához Pistikát karácsonyestére. A karácsonyfa fénye — azt hitte — elkábitja majd s a gyermeki kacagás, az ártatlan lélek palástolhatatlan öröme feledtetni fogja vele, hogy szeretet nem környezi a szeretet estéjén. Megtévesztett szive hangosan felocsudott, annál sebesebben dobogott, vágyai teljesülését követelte.

Szegény Bibor Pál, mondom, már régóta nem érezte boldogtalanságát ennyire. Szivének ez estéken máskor az fájt csupán, hogy senkije sincsen, most azt is látnia kellet megint, amit — barátai családi körében vendégeskedve hajdan — annyiszor megirigyelt már, hogy milyen boldog az, akit szerettei állnak körül a karácsonyfa alatt. Aztán ezuttal valami különös, régen elfeledett gondolata is feltámadt agyának; feddőleg és vádat emelve. Hogy miért is nem alapitott hát családi kört!

00000162

Régóta nem háborgatta már e kérdés. Kovács Pistika gyermekes kiváncsisága most újra eszébe hozta. A kis fiu kérdezősködése a néni, meg a Kálmánka felől, egy rég nem látott arcot rajzolt a szeme elé, amely jóideje elfeledten aludt agglegény szive mélyén.

A szőke Gyopár Margit üde leányarca most ujra megjelent előtte. Beteges érzelgés szállta meg egyszerre, ahogy visszagondolt nagyratörése közben elhagyott szegény arája kék szemeire, mikkel olyan édesen simogatta végig az arcát, apró, rugékony kezére s a csókos szájára, amivel olyan felejthetetlenül édes csókokat sóhajtott ki a szép leány a segédfogalmazó — még akkor csak az volt az osztálytanácsos — nyakára, bajuszára, meg a dus, barna hajára.

Ah, e dús, barna haj! Az idő, ez irigy, mogorva vén, sok szálát kitépte, sokat meg szürkére festett azóta. Most visszakivánta a régi szép napokat. S mintha nyomban vissza is tértek volna, mintha még mindig dús, barna fürtök födnék a fejét, ábrándozva hajtotta le a karácsonyi ajándékoktól terhes asztalra és álmodozva gondolta el, milyen boldog lenne ismét, ha ujra csókok hullanának rája s az a dallamos hang ujra a fülébe sugná lágyan:

— Nagyon, nagyon szeretem magát, édesem . . .

Mikor aztán rajta kapta vén fejét az ábrándozáson, veszekedve kelt fel az asztal mellől s kedvetlenül oltogatta ki a karácsonyfa immár csonkig égő gyetyáit. Az ebédlőre sötétség borult, ámbár a fény, a melegség igazán már akkor elszállott belőle, mikor a kis fiut anyja aludni vitte.

Mikor pedig kelletlenül nyugovóra tért az érzelgős szivü agglegény, irigykedve képzelte el, milyen mosolygó arccal alhatott el kis pártfogoltja, a házmesteri zugban, hol szülei gondosan őrködő szemmel vigyázzák álmát, amely bizonyára a kis Jézus ajándékairól leszen.

Im, az ajándékok, minden szépségök mellett sem tették boldoggá a fiucskát. Öröme, tudatára ébredvén magánosságának, sirásra vált s könnyes szemei a ragyogó karácsonyfa alatt is, csak az anyja ölében mosolyogtak megint. E gyermeki könnyek az osztálytanácsos óanatát csak fokozták s meggyőzték róla, hogy a békés családi tüzhely melegét nem pótolhatja ki semmiféle mesterséges csillogás.

A családdal gondok járnak, igaz, de cserébe olyan örömöket nyujt szivünknek, amik felérnek velük. A szerető lelkeket a tüzhely mellett olyan lánc köti egymáshoz, amelynek minden szeméből megvásárolhatatlan drágakő fénye sugárzik. Pénzért e drágakövet nem árulják senkinek. Szeretetből, szeretetért, annak idején mindenki megszerezheti őket. Mert e kincseket a kölcsönös szeretettől megtermékenyült szivek mélyéről ássák.

S a láncszemek e kövei karácsony estéjén ragyognak legszebben, fényt és melegséget árasztanak magukból.

Bujkóék karácsonya.

A kis Bujkó Nándor ott fujta a meleget gémberedett ujjaira a körút sarkán. Közbe-közbe elrikkantotta:

— Esti Ujság! Uj Lap! képes kiadás!

Azután megint elcsöndesedett és a legkomolyabb nyugodtsággal nézte lábszárain azt a levágott bő nadrágot, amit még egy hete az apja viselt. Ha megkapta az ujságért a krajcárt, köszönet helyett Esti Ujság-ot sikitott; a kis kéz az oldalzsebbe vándorolt a krajcárral, onnan megint a szájhoz egy kis melegért.

Már késő re járt; a kirakatokban égtek a villanyos karácsonyfák, az ablakokból is kiragyogott a gyertyák fénye s csak kevesen voltak az utcán — mindenki sietett haza, örülni. A kis fiu csak nézte-nézte egy darabig a sok diszes jószágot, de nem nagyon vágyódhatott utánuk, mert jobban elfoglalta a délutáni bevétel megolvasása.

— . . . Harmincegy, harminckettő . . . Tizzel több, mint délelőtt. Csak a papa otthon ne legyen!

Azután gondolt egyet, felkapaszkodott hátul a villámos ütközőjére és szakaszjegy nélkül elindult hazafelé. Utolsó stációjánál befordult a sötét utcába s annak is egy még sötétebb házába.

— Megjött a papa? suttogta a Nándor gyerek a konyhaajtóban.

— Nem, fiam. Add csak ide! Mennyit is hoztál?

— Harminckét krajcárt édes anyám.

— Apádnak meg ne mondd, mert ezt is elissza!

— Hát nem adta vissza a húsz krajcárt, a mit délben elvett tőlem? tudakozódott a gyerek.

Bujkóné most vette észre, hogy sokat mondott fiának, azért most védeni kezdte azt a rosz embert fia előtt.

— Fát, meg vacsorát vett rajta. Aztán hirtelen másra forditotta a beszédet.

— Maradj csak itt fiam, a konyhában, mig odabenn elrakom a szobát, vigyázz a Toncsira meg a Julcsára.

A gyerekek a vizespad elé ültek, a kis Julcsának volt egy letörött karácsonyfa-ága, avval eljátszottak. A szegény asszony meg odabenn nagy munkával volt elfoglalva. Milyen örömük is lesz ezeknek a gyerekeknek. Hisz kapnak karácsonyfát, van rajta dió, lovaskatona, bölcsősbaba, persze csak sifli valamennyi, de milyen szép lesz, ha azt a négy kis gyertyát is meggyujtja! A Nándor kapja ezt a foltos csizmácskát, amit a háziasszony fia már nem viselhet, a Tóni megörül nagyon az első hosszunadrágnak, (szegényke még csak nyolc éves!), a Julcsa is kap meleg kendőt, ezt meg a jó Kapásné llonkája adta, kinek ugyis ujat vesz majd az anyja.

A kedves munka közben Bujkóné többször letörölte a könyeket kék kötőjével — pedig ezeket a könyeket az öröm sajtolta; aztán meg elmosolyodott — maga se tudta miért . . . az urára gondolt, aki most valahol csapszékez. Majd hirtelen elkomolyodott, mintha azt gondolná: Istenem! milyen furcsa is a szegény ember; mikor örülnie kell, a könnyét törli, mikor meg sirva kellene gondolnia részeg urára, akkor fájdalmában mosolyog.

Égtek a kis gyertyák. Odakünn a gyerekek már énekelték a rikkancs-nótát; erre a Nándor tanitotta őket. A kis Julcsa sivitott borzasztóan, a Tóni a fenyőággal taktust vert hozzá, Nándor pedig egész komolyan, mint a család egyik kenyérkeresője, tizesztendős hangjával a kontrát próbálgatta. Nem is vették észre, hogy a művészi hangversenyben anyjuk is gyönyörködik, nem látták a szobaajtón átpislogó négy gyertyafényt.

— Julcsa, ne énekelj olyan gyorsan; várj a Nándorral, szólt a kis karmester.

Éppen ujra akarták kezdeni, mikor anyjuk egy üvegpoharral zörgetett, talán ez helyettesitette az urak csengetyüjelét. A kis Julcsa szemét is száját nyitva hagyta:

— Nándoj! a!

— Alighanem jön a papa édesanyám, mert zörgetnek majd kinézek az ajtón. Bujkóné megegyszer csengetett, amit rögtön megértett a Nándor gyerek, mihelyt a szobában levő kis karácsonyfát látta.

— Juliska, Tóni! megjött a kis Jézus!

— Gyertek csak fiaim, mert jók voltatok, hozott nektek is ajándékot a kis Jézuska!

Evvel Bujkóné a kis Julcsát karjára vette, a másik kettő meg berontott. Hol anyjukra, hol a karácsonyfára pislogtak, de nem mertek hozzányulni.

— Előbb köszönjétek meg a kis Jézusnak, hogy gondolt rátok . . . És imádkozott a három kis gyerek. Jobban imádkoztak azért a kis fenyődarab miatt érzett örömükben, mint számosan, kiknek az ajándékok plafontverő fákon lógnak. Anyjuk a szegény megint csak sirt, hisz talán ő örült most legjobban, s hogy ne lássák a gyerekek, a kis Julcsára hajtotta fejét.

Már a „Mennyből az angyal"-t is elenekelték. A Nándor gyerek éppen a csizmát forgatta nagy müértéssel, mikor egyszerre megzavarta valami a nagy örömet. Olyanféle hang recsegett befelé a konyhából, mint a kopott fonográfhenger zörgése, amelyikre valamikor bariton hang véste a barázdát.

— Ferdinánd! hol a pénz . . . mennyit hoztál? Ide a koronát asszony! Még e . . ee . elibém sem jö . . jöt . . tök?

Bujkó ur volt. Hogy miért hivta fiát Ferdinándnak, azt józan perceiben (értsd a reggeli öltözködés idejét) gyakrabban kifejtette feleségének:

— Művelt embernek nem illő, hogy fiát mindenféle közönséges névvel szólitgassa. Lásd te asszony, mindenki tudja, hogy én művelt ember vagyok. Fel is szólitottak, hogy tartsak vasárnap beszédet a Tattersaalban.

Nagy műveltsége különben esti kirándulásai és eszmecseréi után különösen kitünt. Szerette ilyenkor a rövid, de velős mondatokat használni, melyek rendesen a pénz fogalma körül mozogtak. Ma nem kapott feleletet, még csak eléje sem jöttek.

— Ferdinánd, kitekerem a nyakadat, ha meg nem mondod, hova tetted a pénzt!

Nagynehezen bebotlott a konyhába. Bujkó különben rozsdás szakállú úr volt (bocsánat *urak!* de ő máskép nem türte a megszólitást, mint: Bujkó ur), szemei szokás szerint mélyen és vörösen ültek orra tövében, hajáról meg csapzott a megolvadt hó-lé — valahol utközben szedte magára. A konyhából betámolygott a szobába s levetette magát a szalma-lócára, a szeszt pedig fujta orrán-száján.

Bujkóné mosolygott. A két kicsiny anyja szoknyája mögé rejtőzött, egyedül Nándor tartotta meg hidegvérét. Éppen fel akarta huzni a csizmát, mikor a rikácsoló fonográfhang megint hallatszott:

— Nem felel ám a kölyök! Hallod-e Ferdinánd, anyádnak adtad megint a pénzt, vagy hova tetted?

De Ferdinánd csak hallgatott. Erre már türelmét vesztette a lóca-terhe, mint egy bamba Memnon-szobor felült s nézett és próbált gondolkozni: ugyan miért nem kap ő ma feleletet? Egyszerre csak kezd látni valamit.

— Mi . . . miii . . csoda? Majd adok én nektek ilyen gazt a szobába hozni és hozzá még kettőt! Még ha csak egy volna! Te asszony, hát erre van pénz? az uradnak meg vasárnap itthon kell ülni, mert pénz nélkül nem mehet az emberek közé. Ferdinánd, hozd csak ide azt a sóprünek valót!

— Eredj ki fiam a konyhába, vezesd ki a Tónit is, ne haragitsátok most apátokat.

Szegény Bujkó ur! Persze ő két fát látott nyolc gyertyával, ami aztán borzasztóan kihozta sodrából. A többiek csak csendben várták a dicső családfő kifakadásait. De most a bamba Memnon-szobor megmozdul, s ugy tesz mintha valami után kapkodna.

— Kivele a szobából! — Ki akarta dobni az „egyik" karácsonyfát, pedig ő — a művelt ur tudhatná, hogy hasonló állapotban a szem sugártörésben szenved.

— Majd adok én neked evvel bibelődni, mikor sokkal nagyobb dolloggal kell az embernek mostanában foglalkozni. Más a szociális központositással bajlódik, ezek meg ezt a gazt diszitgetik, aggatják tele.

Már a „másik" fa után nyult, de ezt a mosolygó Bujkóné nem engedte. Egyik kezével a kis Julcsát szorongatta, a másikkal meg az ura kezét tolta félre. Hiába minden! A művelt Bujkó ur ilyenkor nem ismer udvariasságot és feleségét ellöki. Szegény kis Julcsa! milyen nagyott sikoltott, de hisz' szegényke nem tehet róla, ha anyja helyett őt ütötte meg az apja.

Azután még jobban mosolygott Bujkóné, mert a „másik karácsonyfát már biztosabban meg tudta fogni a dühöngő ember.

— Szegény gyerekeim! — Enyit tudott mondani, s a kis konyhában most már együtt sirt a három kicsiny gyerekkel . . .

Sötét lett a szoba; a „nyolc" gyertya elaludt, a karácsonyfa végigisöpörte a padlót, a diók csörögve gurultak a lóca alá, Bujkó ur pedig a legyőzött ellenfel mellé zuhant.

A bezárt ajtó mögül nemsokára hallatszott az élő fonográf hortyogása . . . .

Két nap mulva hozta Nándor az Uj Lapot.

— Mit hozott a kis Jezus, Nándor! — kérdezgettük a kis komoly rikkancsot.

— Ugyan kérem, ne is tessék kérdezni, a papa megint részeg volt!

Ilyen volt Bujkóék karácsonya.

Láng Sebestyén.

00000164

A pozsonyi mezögazdasági kiállitáson aranyéremmel kitüntetve.

SCHEIBER OSCÁR
ÉS
WEISS OSCÁR

OKLEVELES MÉRNOK,
KÉPESITETT ÉPITŐMESTER, ÉPITÉSI VÁLLALKOZÓK
MŰSZAKI IRODAJA
SZÉKESFEHÉRVÁR, NÁDOR-UTC 17. SZ.

Elvállal mindennemü műszaki munkát, mint:
birtokfelmérést és térképezést, gazdaságok beosztását, parczellázást, tagositást,
gazdasági és normál vasutak és utak nyomjelzését, épitését, csatornázás, alagcsövezés, gazdasági épületek, bérházak, lakóházak, villák, telefonhálózatok, vizimüvek, hidak, mindennemü beton munkák tervezését és épitését.

Peres ügyekben szakértőül ajánlkozik.
Levélbeli megkeresésre azonnal válaszol.

Magas jutalékkal felvétetnek

bármily állásu megbizható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására, az 1883. évi XXX. t.-c. alapján. Tőke és kockázat nélkül némi szorgalommal könnyen elérhető havonta 300—500 korona kereset. — Ajánlatok intézendők a „Szerencse Hiradó" kiadóhivatalának, postafiók 180. Budapest.

Uj butor üzlet!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok

Kórház-utca 4. szám alatt
(saját ház.)

Raktáron van uri-, háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba és konyhabutorok a legszolidabb kivitelben, melyeknek jó minőségéért felelősséget vállalok.

Főelvem oda irányul, hogy ezen szakmában előforduló silány gyári munkák által félrevezetett közönség helyben találjon szolidan készült butorokat.

Elvállalok továbbá minta és rajz szerint választott butorok készitését bármily kivitelben, ugyszintén mindennemű asztalos munkákat jutányos árakon.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel
Nyári Gábor,
épület és butorasztalos.

Papp Károly

selyem-kelme festő és vegyészeti ruha tisztitó intézete
Székesfehérvár, Városháztér 5. szám.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Elvállal minden e szakmába vágó ruhanemüeket festésre és tisztitásra **jutányos áron, felelősség mellett.**

Szövet- vagy **csipke-függönyök** a legnagyobb vigyázattal festetnek vagy tisztittatnak. **Gyász-ruhák** haladék nélkül vétetnek munkába.

Postai rendelések pontosan és azonnal elintézést nyernek.

Thomas-salak

a legjobb és legolcsóbb

foszforsavtrágya

az összes kalászosok, lóhere, takarmány és kapásnövény valamint rét és legelőkre.

Ezen **Thomas-salak** hazánkban a legutóbbi években eszközölt trágyázási kisérletek alkalmával, kizárólag kitünő eredményt mutatott fel.

Csak a „Lóhere" védjegyü Thomas-salak származik a csehországi Thomas-müvekből.

A „**Lóhere**" védjegy kezességet nyujt az áru föltétlen tisztasága, idegen anyagoktól való mentessége és legnagyobb mérvü oldhatósága tekintetében.

Árajánlatok, szakiratok és bármely irányban kivánt felvilágositással szolgál a **csehországi Thomas-müvek dunántuli vezérképviselője:**

SONNENFELD DÁVID, GYŐR.

Megrendelési hely Fejérmegye részére:

Weisz József

szénkereskedőnél, Székesfehérvár.

Karácsonyi ajándék

a hölgyvilág részére.

Minden t. hölgy **saját maga,** minden divat szerint, fáradság nélkül készitheti **ruháját** az igazitható

női taille-szabászati készülék

segélyével, anélkül, hogy **szabászati-rajzot** megtanult volna.

Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag megvizsgált. — Számos elismerő irat.

Egy készülék ára utánvét mellett 3 kor.

Guschelbauer Antal Sopron.

Képviselők minden helységben keresztetnek.

00000165